

Список використаних джерел

1. Яковчук С. В. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами при розслідуванні серійних вбивств : дис...канд.юр.наук : спец. 12.00.09 / С. В. Яковчук - К., 2013. - 252 с.
2. Бірюков В. В. Теоретичні основи інформаційно- довідкового забезпечення розслідування злочинів: Монографія / Бірюков Валерій Васильович./ Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка - Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2009. - 664 с. - Бібліогр. : С. 627 - 660.
3. Лузгин И. М. Реконструкция в расследовании преступлений: Учебное пособие / Лузгин И. М. - Волгоград, 1981. - 59 с.
4. Усанов И. В. Роль судебных экспертиз в изобличении серийных убийц: Теория и практика криминалистики и судебной экспертизы / Усанов И. В. // Межвуз. сб. науч. ст. / под ред. В. В. Степанова. - Вып. 12. Саратов: Изд-во ГОУ ВПО Саратовская государственная академия, 2004. - С. 173-179.
5. Яковчук С. В. Проблеми створення і використання системи обліків для розкриття та розслідування серійних вбивств / С. В. Яковчук // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). - 2012. - № 1. - С. 351-358.
6. Дуглас Дж. Охотники за умами: ФБР против серийных убий / Дуглас Дж., Олшейкер М. Пер. с англ. А. Соколова. - М.: КРОН-ПРЕСС, 1998. - 416 с.

Тур Л.О., слухач 2-В курсу
навчально-наукового інституту № 4
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних
наук, професор *Весельський В.К*

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧОГО З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ПРОЦЕСІ РОЗСЛІДУВАННЯ

Намагання України наблизитись до стандартів, за якими живуть країни усталеної демократії, вимагає від держави включення в себе нових форми діяльності різних державних інституцій. Серед таких форм - прозорість перед громадськістю та доступність населення до інформації про діяльність

державних органів влади. Розпочинаючи із 60-х років ХХ ст. у криміналістиці різними вченими висловлювались пропозиції щодо залучення громадськості та засобів масової інформації (далі ЗМІ) з метою допомоги слідчому у його діяльності. З того часу ЗМІ пройшли значний шлях у своєму розвитку. Зараз це окремий соціальний інститут. Не випадково і у статті 11 ЗУ Про національну поліцію, яка називається: Взаємодія з населенням на засадах партнерства визначено, що діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб [1].

Тому проблема взаємодії громадськості та ЗМІ із правоохоронними органами, і зі слідчими зокрема, потребує дослідження з позицій різних галузей знань. Не є винятком і криміналістика.

Сьогодні все частіше трапляються випадки, коли громадськість та ЗМІ першими отримують важливу інформацію про кримінальне правопорушення. Як підтвердження, слід згадати В. А. Стремовського, який вважав, що які б тактичні прийоми і науково-технічні засоби не використовував слідчий, це не може зрівнятися з тим, що можуть повідомити йому представники громадськості, які значно більше і раніше, ніж слідчий, мають відомості щодо антисуспільних проявів окремих осіб [2, с. 234].

Виникає питання, яким чином залучити громадськість до розслідування, як взаємодіяти із ЗМІ аби забезпечити швидке, повне та неупереджене розслідування. Слід зауважити, що тактика залучення громадськості до процесу розслідування повинна визначатися конкретними цілями та характером запланованих з їх участю заходів. Залучення громадськості до розслідування є допомогою не лише слідчому, але і, як зазначає Ю. В. Стеценко, створює умови для контролю за діяльністю правоохоронної системи, а також є надійною гарантією всебічності, повноти, об'єктивності розслідування, дотримання прав та законних інтересів громадян [3].

Як відомо, слідчий може взаємодіяти із громадськістю та ЗМІ у двох формах: взаємодія не пов'язані з проведенням слідчих (розшукових) дій та взаємодія пов'язані з підготовкою та проведенням слідчих (розшукових) дій.

З метою розкриття та розшуку особи, яка вчинила злочин слідчий може взаємодіяти із громадськістю та ЗМІ шляхом використання різноманітних тактичних прийомів. Серед таких прийомів можна назвати повідомлення про: подію, яка перебуває під контролем керівництва; виявлення слідчим фактів, які розшукуваний намагався всіляко приховати (знищити); встановлення випадкових свідків; давання правдивих показань іншими співучасниками та інші. Використання таких тактичних прийомів направлені в більшості на інформаційного впливу на особу, що переховується та на інформаційну взаємодію з громадськістю з метою отримання необхідної інформації, виявлення доказів та свідків.

Щодо взаємодії пов'язаної зі підготовкою та проведенням слідчих (розшукових) дій, то слід відмітити, що в КПК України відсутні вказівки, до яких слідчих (розшукових) дій можуть залучатися представники громадськості. Залучення громадськості до розслідування може розпочинатися із моменту отримання слідчим інформації щодо його учинення та закінчуватися направленням до суду обвинувального акта. При цьому, слідчий самостійно вирішує на якій стадії використати таку взаємодію, виходячи із матеріалів кримінального провадження та слідчої ситуації. Не слід забувати і про той факт, що така взаємодія може бути успішною лише за умови позитивного ставлення до неї громадськості, яке сьогодні вкрай негативно відноситься до органів поліції. Лише коли у державі буде справжнє громадянське суспільство, де кожен буде відповідати за свої вчинки та виконувати свої обов'язки, тоді взаємодія органів поліції та громадськості буде на належному рівні.

Таким чином, можливості взаємодії слідчого із громадськістю та ЗМІ в розслідуванні є широкими та багатосторонніми. Однак, на сьогодні, сучасний рівень використання допомоги громадськості та ЗМІ незадовільний та потребує законодавчого врегулювання.

Список використаних джерел

1. Про Національну поліцію : Закон України станом законодавства на 03 лист. 2015 р. : (офіц. текст). - К. : ПАЛИВОДА А. В., 2015. - 92 с.

2. Стрёмовский В. А. Участники предварительного следствия / Стрёмовский В. А. - Ростов : Ростов. ун-т, 1966. - 258 с.

3. Стеценко Ю. В.
Научно-методичні засади
використання засобів масової інформації при розслідуванні злочинів :
автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09
Кримінальний процес та криміналістика : судова експертиза / Ю. В.
Стеценко. - К., 2006. - 19 с.